

Täysistunto

Tiistai 12.4.2016 klo 13.59—20.29

4. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi yksityisistä turvallisuuspalveluista annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 42/2016 vp

Lähetekeskustelu

Toinen varapuhemies Paula Risikko: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 4. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään hallintovaliokuntaan.

Keskustelu

14.10 **Arja Juvonen ps:** Arvoisa rouva puhemies! Käsittelyssä oleva esitys koskee pääasiassa yksityisiin turvallisuuspalveluihin liittyvien lupaprosessien sujuvoittamista. Tavoite ja esityksen sisältämät ehdotukset yksityisistä turvallisuuspalveluista annetun lain tämentämiseksi ovat kannatettavia. Lupaprosessien sujuvoittaminen kuuluu hallitusohjelmaan kirjattuihin hallituskauden tavoitteisiin.

Tällä esityksellä on myös tavoiteltavia taloudellisia vaikutuksia, ja myös niitähän me täällä haemme. Lupahakemus vartijaksi, järjestyksenvalvojaksi ja turvasuojaajaksi voitaisiin panna vireille myös sähköisesti eikä henkilökohtaista käyntiä poliisilaitoksella normaalisti edellytettäisi. Tämän johdosta esimerkiksi verrattaessa passihakemusten sähköiseen käsittelyyn on pystytty toteamaan, että sähköisessä menettelyssä asian käsittely vie aikaa noin 15 minuuttia vähemmän kuin perinteisessä menettelyssä käsitelty aika. Aika kuulostaa pienelle, mutta pitkässä juoksussa ja pidemmällä kaavalla se on merkittävä. Tällöin jo puolesta yksityisen turvallisuusalan lupa-asoiden sähköisestä käsittelystä säästettäisiin yli yksi henkilötötyvuosi.

14.11 **Kari Kulmala ps:** Arvoisa rouva puhemies! Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi vuoden 2017 alussa voimaan tulevaa yksityisistä turvallisuuspalveluista annettua lakia. Ehdotetut muutokset koskevat pääasiassa yksityisiin turvallisuuspalveluihin liittyvien lupaprosessien sujuvoittamista. Pidän esitystä kokonaisuutena hyvänä.

Tämän hallituksen esityksen tavoitteena on yksinkertaistaa, joustavoittaa ja selkeyttää vartijaksi, järjestyksenvalvojaksi ja turvasuojaajaksi hyväksymiseen liittyviä säännöksiä. Esityksen säännöksiä ehdotetaan muutettavaksi siten, että hyväksymisviranomaisena voisi hakijan kotikunnan poliisilaitoksen sijasta olla mikä tahansa poliisilaitos. Hyväksymisen voisi myös peruuttaa mikä tahansa poliisilaitos. Tämä on hyvä muutos, koska poliisiasemien verkko vähenee päätöksiemme mukaisesti koko ajan ja eri palveluja keskitetään entisestään tietyille poliisi-asemille. Tällä tavoin eri laitosten välinen kuormitus tasoittuu ja lupahallinnon resurssija voidaan ohjata nykyistä joustavammin.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 36/2016 vp

Hakemus voidaan tulevaisuudessakin jättää poliisilaitokselle, mutta se voitaisiin panna vireille myös kotona sähköisesti omalta tietokoneelta. Esityksen mukaan poliisilaitos voisi kuitenkin erityisestä syystä velvoittaa hakijan saapumaan poliisilaitokselle henkilökohtaisesti. Onkin hyvä, että tarvittaessa voidaan henkilö pyytää poliisiasemalle, jolloin nähdään hakemuksen jättänyt henkilö. Monesti minuutti keskustelua henkilön kanssa antaa paremman kuvan kuin hakemuksessa mahdollisesti oleva valokuva.

Poliisilaitokset käsittelevät vuosittain noin 15 000 yksityisen turvallisuusalan lupasia. Sähköisen käsittelymahdollisuuden myötä on arvioitu, että yhden asian käsittely vie aikaa noin 15 minuuttia vähemmän kuin perinteisessä menettelyssä käsitelty asia. Mikäli kaikki yksityisen turvallisuusalan lupa-asiat voitaisiin käsitellä pelkästään sähköisessä menettelyssä, saataisiin esityksen arvioiden mukaan noin kahden henkilötyövuoden säästö poliisilaitoksen lupahallinnon resursseista. Se ei ole ollenkaan merkityksetön asia kokonaisuutta ajatellen.

14.13 Reijo Hongisto ps: Arvoisa rouva puhemies! Tässä lakiesityksessä on tavoitteena tehdä muutoksia ensi vuoden alussa voimaan tulevaan lakiin. Esitys on tarpeellinen ja hyvä esimerkki siitä, että jo kerran päätettyä ja pääteltyä voidaan parantaa, mikäli tahtotilaa on.

Lain tavoitteena on vähentää hallitusohjelman mukaisesti sääntelyä ja sujuvoittaa prosesseja. Samalla vähennetään tarpeetonta työtä ja alennetaan kustannuksia ottamalla käyttöön sähköinen asiointi. Lisäksi hyväksymisviranomaisena voisi olla mikä tahansa valtakunnan poliisilaitos. Tämä on erinomainen asia. Kun kansalaiset matkustavat valtakunnan sisällä yhden poliisilaitoksen alueelta toisen alueelle, niin pystytään asioimaan sillä poliisilaitoksella, jonka alueella kulloinkin ollaan.

Uutena asiana on kannatettava lisäys, joka mahdollistaa turvallisuusalan elinkeinoluvan saaneen yrityksen toimia myös suomalaisella aluksella — myös silloin, kun alus liikkuu Suomen vesialueen ulkopuolella. Hyvää esityksessä on myös se, että Poliisihallitukselle annetaan valtuutus määrätä lakiin perustuvien koulutusten opetusaiheista, opetussisällöstä ja tuntijakaumista. Menettely yhtenäistää koulutusta ja siten ennaltaehkäisee mahdollisia ristiriitatilanteita itse työssä.

Arvoisa rouva puhemies! Kannatan lakiesitystä.

14.14 Antero Laukkanen kd: Arvoisa rouva puhemies! Olisi kyllä hienoa, jos hallitus kokonaisuudessaan tänään istuisi täällä, kun oppositiosta tulee näitä kehuja niin runsaasti. Mutta ministeri Orpo varmaan välittää meidän suuret kiitoksemme.

Täällä on paljon arvosteltu sitä, että hallituksen lainvalmistelu on ollut kiireistä ja hätäistä ja monenlaisia arviointeja on niistä puuttunut. Tässä esityksessä on hyvänä esimerkkinä hyvä valmistelu. Tässä on menty asian ytimeen, yksinkertaistetaan lainsäädäntöä ja pyritään tuomaan turvallisuuspalvelua koskevia säädöksiä yhden lain alle. Hakemusta ja menettelytapoja myös sujuvoitetaan, mikä antaa sen tunteen, että nyt mennään sellaiseen suuntaan kuin nykyinen digitaalinen aika mahdollistaa, joten toistan jälleen itseäni: onniteltu hallitukselle!

14.15 Päivi Räsänen kd: Arvoisa rouva puhemies! On todellakin hyvä sekä poliisin, viranomaisen, että sitten yksityisen turvallisuusalan kannalta, että tätä lupahakemusten prosessia sujuvoitetaan ja kevennetään.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 36/2016 vp

Yksi ongelmahan tällä hetkellä näiden yrittäjien kannalta on ollut se, että hyväksymishakemusten käsittelyajat eri poliisilaitoksilla vaihtelevat ja silloin yrittäjät myös keskenään ovat olleet eriarvoisessa asemassa. Nyt sitten käytännössä jatkossa on mahdollista, että mikä tahansa poliisilaitos voi hyväksyä hakemuksen, jolloin näitä hakemuksia voidaan sitten ohjata eri poliisilaitoksiin, mikä sujuvoittaa tätä prosessia.

Ja myös tietenkin se, että tämä hakemuksen henkilökohtaisen jättämisen tarve vähenisi ja lupaprosessiin kokonaisuutena kuluva aika lyhenisi, on toki myönteinen asia.

Tuo kahden henkilötövuoden säästö on tietenkin melko pieni asia koko poliisin toimintakenttää ajatellen, mutta joka tapauksessa myönteinen askel eteenpäin.

14.17 Sirpa Paatero sd: Arvoisa rouva puhemies! Kuten totesin äskeisessäkin kohdassa, sähköiseen järjestelmään siirtyminen on erittäin perusteltua, mutta ehkä voi todeta myös tässä kohtaa, että ehkä se on pikkuhiljaa ihan tarpeellista, jos meillä ei kerran näitä poliisilaitoksia ole joka puolella Suomea. Ne kohtuuttomat matkat yrityksille lähteä viemään sitä lappusta tai hakemaan sitä päätöstä kuulostavat tietenkin aika kauhealta, jos ne matkat ovat satoja kilometrejä.

Se näkökulma tähän on otettava ja samoin tähän, mihin edustaja Räsänen kiinnitti huomiota, että kahden henkilötövuoden vähennys kuulostaa tietysti ihan hyvältä, jos oikeasti näin on tulossa tämä nopeutus tähän asioiden käsittelyyn. Mutta kun tiedetään, että poliisilta on häviämässä yli 800 henkilötövuotta, niin kahden henkilötövuoden parannuksella ei vielä ihan hirvittävän paljon tätä asiaa edistetä.

Tässä sen lisäksi, että se hakemus voidaan jättää ja käsitellä, tietysti on hyvä, että mikä tahansa poliisilaitos voi sen myöskin peruuttaa, koska meillä on paljon hienoja yrityksiä mutta meillä on myöskin semmoisia tilanteita, joissa kaikki yritykset eivät toimi ihan asianmukaisesti, ja sen takia on erittäin perusteltua, että se peruutus voidaan myöskin tehdä minkä tahansa poliisilaitoksen toimesta.

14.18 Outi Mäkelä kok: Arvoisa rouva puhemies! Todellakin Suomessa on aika vihdoin ja viimein siirtynyt sähköiseen asiointiin eri puolilla, ja tästäkin hyvänä esimerkkinä tässä esityksessä on todettu tämä, mitä passihakemuksen osalta on käynyt, elikkä kun on siirrytty sähköiseen asiointiin, niin yhden passihakemuksen käsittelyssä on pystytty säästämään aikaa noin 15 minuuttia, joka, silloin kun asioita on paljon, on merkittävä säästö tässä kohdassa. Toki, niin kuin edellisissä puheenvuoroissa on todettu, kun on kyse yksityisen turvallisuusalan 15 000 lupa-asiasta, niin käytännössä se ei ole kuin maksimissaan kahden henkilötövuoden säästö, mutta joka tapauksessa tämä on se suunta, johon pitää Suomessa mennä muillakin sektoreilla.

14.19 Mika Kari sd: Arvoisa rouva puhemies! Tekniset muutokset vastaamaan nykyai-
kaista it-yhteiskuntaa ovat varmasti perusteltuja. Nyt kun paikalla on myös ministeri, niin oikeastaan tällainen ehkä vähän kysymyksenluontoinenkin puheenvuoro: Kun yksityisen turva-alan tehtävien määrä on kasvussa ja koko toimiala on kasvussa, on hyvä, että tämän yksityisen turva-alan lainsäädäntöä kootaan yhteen lakiin, saadaan selkeytettyä tätä tilannetta viranomaisten ja turvallisuuspalveluja tuottavien toimijoiden välillä. Kysyisin ehkä ministeriltä enemmänkin sitä, mitä ministeri arvioi, kuinka tällä yksityisen turva-alan tehtävien ja lainsäädännön joustavoittamisella ja tehtävien kasvulla voidaan keventää poliisin tehtävien määrää tällä hetkellä, ilman että perustuslain mukaisesti viranomaistehtä-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 36/2016 vp

vät sinänsä vaarantuvat. Tämä rajapinta on tietenkin herkkä yksityisen ja viranomaistehtävien välillä.

14.20 Olavi Ala-Nissilä kesk: Arvoisa rouva puhemies! Digitalisaatiota voidaan todella hyödyntää lupamenettelyssä. Siten voidaan helpottaa ihmisten arkea, voidaan helpottaa yrittäjyyttä ja helpottaa työllistymistä.

On muitakin tavoitteita, jotka liittyvät turvallisuusalaan. Muun muassa Brasiliassa digitalisaation hakeminen on voimakkaasti lisääntynyt, vaikka siellä ei välineistökään ole ihan kunnossa, sen takia, että sillä voitiin ohittaa korruptiota vaatinut yksi vaihe. Eli sillä ehkä voidaan myöskin vähentää maailmanlaajuisesti ajatellen korruptiota.

Ministeri Berner on mielestäni hyvin tehokkaasti ajanut tätä normien purkuhanketta. Kaikkihan voimme sieltä normipurku.fi-sivulta sitä seurata, ja niin kuin näemme, näitä esityksiä nyt tulee eduskuntaan. Meidän pitää vain jatkaa tätä puristusta. Myöskin hallituspuolueiden eduskuntaryhmät ovat tässä olleet poikkeuksellisen aktiivisia, jotta tämä hanke nyt hyvin etenee.

14.21 Arja Juvonen ps: Arvoisa rouva puhemies! Olisin jatkanut hieman siitä, mitä edustaja Kari jo puheenvuorossaan kysyi ja mihin otti kantaa. Miten te, hyvä ministeri, näette tämän, kun nyt julkista valtaa siirretään yksityisille toimijoille, järjestyksenvalvojille ja niin pois päin? Sehän on näin, että poliisi loistaa monesti poissaolollaan, kun poliisia tarvittaisiin. Meillä on poliisille selvä tilaus ja sille, että ihmiset tuntisivat sitä turvallisuutta. Näettekö tässä minkäänlaisia ongelmia, tai mitä ajatuksia herättää juuri tämä julkisen vallan siirtäminen eteenpäin? Miltä se vaikuttaa meillä Suomessa?

14.22 Maarit Feldt-Ranta sd: Arvoisa puhemies! Niin kuin keskustelusta kuuluu, olemme liikuttavan yksimielisiä siitä, että pidämme hyvänä sitä, että sähköisiä palveluita kehitetään ja laajennetaan, mutta samalla on myös hyvä olla sillä tavalla rehellinen, että katsoo, mihin johtopäätöksiin me olemme tulleet, kun olemme eduskuntana tarkemmin tarkastelleet näitä sähköisiä palveluja, ja asiantuntijat ovat laajasti eduskunnalle lausuneet, että sähköisten palveluiden kehittäminen on ollut aivan liian tekniikkakeskeistä, eikä ole löytynyt tällaista viranomaisten tai ministeriöiden välistä yhteistä näkemystä siitä, miten tätä asiaa kehitettäisiin.

Minun mielestäni on hyvä nostaa esille myös se seikka, että valtiovarainministeriön ylläpitämän ict-hankesalkun mukaan meillä on valtionhallinnossa tällä hetkellä käynnissä toteutuksen eri vaiheissa yhteensä 102 vähintään miljoonan euron kokoista hanketta ja näiden hankkeiden yhteenlaskettu arvo on miljardi. Sen lisäksi, että tätä kehitystyötä tehdään, kiinnittäisin huomiota myös siihen, että monet näistä hankkeista ovat tulleet merkittävästi kalliimmiksi kuin ennakkoon on arveltu. Myös tämä edellinen asia, mitä täällä käsiteltiin, sähköinen henkilökortti, on pyörinyt eduskunnan pöydällä tavalla tai toisella jo kymmeniä vuosia. Vaikka yhteistä tahtotilaa on siihen, että paljon pitää tällä sektorilla tehdä, niin pitää myös olla kriittisyyttä, että kaikki ei todellakaan ole mennyt niin kuin Strömsössä.

14.24 Päivi Räsänen kd: Arvoisa puhemies! Tällä lainsäädännöllä ei olla julkista valtaa siirtämässä yksityisille toimijoille sen enempää kuin yksityisillä toimijoilla nykyisin on toimintakenttää tässä turvallisuussektorilla. Edelleen poliisilla todellakin säilyy se viranomaismvastuu yleisestä järjestyksestä ja turvallisuudesta. Mutta kyllä tähän liittyy sinänsä

Pöytäkirjan asiakohta PTK 36/2016 vp

suuri huoli siitä kysymyksestä, josta jonkin verran on käyty keskustelua, eli poliisiresursseista. Tässä puhutaan todellakin kahdesta henkilötyövuodesta, mikä ei ole keskeisin asia tässä esityksessä, mutta täytyy todeta, että tuo kehyspäättös, jossa päätettiin asteittain 5 ja 10 miljoonan euron lisäyksestä poliisin resursseihin, oli kyllä sinänsä pettymys, koska se ei tule valitettavasti sitä aukkoa paikkaamaan, mikä tällä vaalikaudella on kehittymässä.

Kun nyt puhutaan tästä yleisen järjestyksen ja turvallisuuden vastuusta ja viranomais-tehtävistä, niin kysyn ministeri Orpolta, mikä teidän arvionne on, mikä on se poliisin henkilöstön vähenemä vuoteen 2019 mennessä nyt tämän kehyspäättöksen jälkeen. Se arviohan on ollut siellä 600 poliisimiehen luokkaa aikaisemmin — mikä se nyt tulee olemaan? Minun ymmärtääkseni se vähenemä on edelleenkin lähemmäs 500 henkilötyövuotta vuonna 2019 näillä päätöksillä.

Toinen varapuhemies Paula Risikko: Otetaan tähän väliin ministeri Orpon vastaukset, olkaa hyvä.

14.26 Sisäministeri Petteri Orpo (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Jos aloitan tästä poliisien määrästä, niin näillä nyt käsittelyssä olevilla henkilökortti- tai turvapalveluasioilla ei ole sinänsä resurssivaikutusta niin, että se olisi merkittävää suoranaisesti. Mutta jos mennään tähän poliisien määrään, jos olisi menty niillä kehyksillä, jotka olivat vielä ennen nyt viimeistä hallituksen kehyspäättöstä, niin silloin Poliisihallitus arvioi, että nykyisestä noin 7 300 poliisimiehestä ja -naisesta määrä kehyskaudella olisi laskenut jopa 800:lla, mikä on dramaattinen lasku. Olen siihen sanonut aikaisemminkin, että minusta se on liikaa varsinkin, kun turvallisuusympäristö on muuttunut merkittävästi.

Nyt kehyspäättöksessä lisättiin ensi vuodelle 5 miljoonaa ja tuleville vuosille 10 miljoonaa, mitä edustaja Räsänen hyvin kuvasi. Minä olen pyytänyt Poliisihallitusta nyt laskemaan, millaiseen poliisimäärään tämä johtaa. Sillä ei missään tilanteessa pystytä taklaamaan sitä koko vähenemistä. Mutta meidän täytyy muistaa, että tulee seuraavia kehyksiä ja seuraavia budjetteja. Ensi vuoden osalta tilanne on taas niin, että niukin naukin pärjätään. Me uskallamme nostaa koulutusmääriä. Mutta se koulutusmäärien nostaminenkin yli sen, mitä me voimme näille nuorille luvata työpaikkoja sen valmistumisen jälkeen, täytyy ottaa huomioon.

Mutta meidän täytyy tehdä myöskin poliisin sisällä edelleen tehostamistoimenpiteitä, joilla me pystyisimme suuntaamaan niitä varoja nimenomaan siihen poliisimiesten ja -naisten määrän laskun taittamiseen. Itse olen käyttänyt semmoista työnimeä, että minusta alle 7 000 poliisin ei saisi mennä, joka tarkoittaa siis nykyisestä 7 300:sta laskua. Mutta sekin on todella kovan työn takana tässä julkisen talouden tilanteessa. (Puhemies koputtaa)

Mehän karsimme kehyksessä 400 miljoonan euron edestä lisäleikkauksia. Mutta siinä tilanteessa pystyttiin kohdistamaan kuitenkin nämä pienetkin lisäykset sinne poliisille, mistä olen tyytyväinen sinänsä.

Mutta sitten vielä tähän turva-alaan. Kuten entinen ministeri Räsänen totesi, tässähän ei toimivaltaa olla siirtämässä minnekään. Meillä on hyvin rajattu lainsäädännöllä se, mikä on yksityisten turvapalveluiden tehtävä ja tehtäväkenttä. Itse näen sen niin, että niitä pystytään käyttämään laajalti ja käytetäänkin tänä päivänä yhteiskunnassa esimerkiksi erilaisten kauppojen turvallisuuden takaajina tai julkisissa tilaisuuksissa ja niin edelleen. Se va-pauttaa poliiseja siihen tärkeään tehtävään, missä heidän pitää olla eli päivystysvalmiudes-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 36/2016 vp

sa, liikkeellä, puuttumaan sitten vakavampiin rikoksiin tai auttamaan ihmisiä akuuteissa hätätilanteissa.

Kyllä tämä on hyvä. Mutta siinä edustajat ovat ihan oikeassa, jotka kysyivät tätä, että meidän pitää olla hyvin tarkkana siitä, (Puhemies koputtaa) että se toimivalta ja viranomaisvaltuudet ovat ja pysyvät poliisilla tässä maassa.

14.29 Arja Juvonen ps: Arvoisa puhemies! Kiitos, ministeri Orpo, hyvistä vastauksista. — Halusin vain tässä vielä oikaista. Edustaja Räsänen, sanoitte, että tämä esitys ei sinänsä siirrä julkista valtaa. Näinhän se on. Minun kysymykseni olikin tällainen aasinsilta koko tähän aiheeseen.

Ymmärtääkseni tilanne on järjestyksenvalvojen koulutuksessa ja heidän osaltaan aika hyvä. Sinne koulutukseen on paljon hakijoita, ja se herättää mielenkiintoa nuorissa ihmisissä. Se on tietysti hyvä asia, että on kiinnostava ammatti, voisi sanoa, jopa nouseva ammatti meillä tulossa tänne Suomeen. Poliisia me tarvitsemme.

Voisi tähän loppuun vielä sanoa näin, että kun poliisit vähenevät, niin yleinen turvallisuus heikkenee, tai jos heitä ei ole tarpeeksi. Sitten minun on pakko hoitajana lisätä tähän, että kun hoitajat vähenevät ja heitä vähennetään, niin potilasturvallisuus heikkenee. Olemme turvallisuuskysymysten keskellä hyvin monen muunkin ammattiryhmän kanssa kuin vain poliisien ja järjestyksenvalvojen.

14.30 Mika Kari sd: Arvoisa rouva puhemies! On huojentavaa kuulla, että ministerikin ajattelee niin, että ei siirrä julkista valtaa. Se tässä lakiesityksessä myös pohjalta löytyy.

Niin kuin edustaja Juvonen totesi, kysymys olikin ehkä tältä osin retorinen. Mutta siltä osin uskallan olla vähän ministerin kanssa myös eri mieltä. Kehyksessä tulee olemaan reikä tulevana vuosina. Nämä 5:n plus kolme kertaa 10 miljoonan lisäykset eivät riitä kattamaan poliisien eläkeiästä johtuvaa eivätkä muustakaan poistumasta johtuvaa vähennystä, saatikka sitten sitä lisäystarvetta, joka poliisien määrässä edelleenkin on.

7 300 on tällä hetkellä poliisimiesten ja -naisten vahvuus. Muutama vuosi sitten se oli 7 500. Tämä lasku on kova ja varsinkin, jos se lasku jatkuu vielä tulevana vuosina. Me olemme huomattavasti pienemmällä poliisimiesten ja -naisten määrällä kuin esimerkiksi Ruotsissa, toisessa sivistysvaltiossa naapurissa. Sillä on välittömiä vaikutuksia ihmisten turvallisuuteen, jos ei aivan välittömiä, niin ainakin reuna-alueilla, syrjäalueilla vaikutukset näkyvät jo tänä päivänä.

Olisi huojentavaa kuulla ministeriltä toteamus siitä, että ihan ei mennyt nappiin tämä kehys tältä poliisien osalta. Uskon, että ministeri itsekkin näin ajattelee.

14.32 Sisäministeri Petteri Orpo (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Sanoetaan niin, että vähän jäi vielä tehtävää. Eteenpäin päästiin. Jos siis tavoite on se, että pystytään poliisimiesten ja -naisten määrän lasku taittamaan, niin silloin meidän täytyy saada kehyksiin lisärahaa, jota nyt tuli jonkin verran, mutta sen lisäksi täytyy varmasti tehdä tässä julkisen talouden tilanteessa omia toimenpiteitä, mikä on myöskin ihan kiistatonta.

Se täytyy huomioida, että poliisikoulutettavien määrä ja valmistuvien määrät ovat laskeneet niin, että vaikka me pystyisimme nostamaan poliisikoulutuksen aloituspaikkoja, niin me emme pysty kokonaan vastaamaan tähän suureen eläköitymisen määrään. Pelkästään määrärahatkaan eivät tässä tilanteessa riitä, koska eläköityminen on niin suurta tulevana vuosina. Nyt meillä on yksi sellainen ihan käytännön ongelma, johon olen pyytänyt

Pöytäkirjan asiakohta PTK 36/2016 vp

selvityksen ja toimenpide-ehdotuksia, että meillä on kuitenkin hakijoita Poliisiammattikorkeakouluun ollut noin tuhat mutta niitä, jotka läpäisevät kokeet, on valitettavan vähän. Eli sitä nytkin tälle vuodelle varattua aloituspaikkojen määrää ei pystytty täyttämään kuin osittain. Siellä on ongelmia pärjätä sekä kielitestissä että myöskin fysiikkatestissä. Tämä on asia, johon meidän pitää etsiä ratkaisua, miten me saamme hyvää ainesta hakemaan hieppoon poliisin ammattiin.

14.33 Päivi Räsänen kd: Arvoisa puhemies! Muistutan, että vuosi sitten hiukan ennen vaalikauden vaihtumista kaikki eduskuntaryhmät yksimielisesti sisäisen turvallisuuden parlamentaarisisessa ryhmässä sitoutuivat siihen, että sisäisen turvallisuuden resurssit ja henkilöstömäärä säilytetään vähintään nykyisellä tasolla. Silloin todettiin, että kaiken kaikkiaan se rahoitustarve kehyskaudella 2015—2019 olisi noin 100 miljoonaa euroa, mitä tarvitaan sen paikkaamiseksi, jotta pystytään tuo taso säilyttämään. Nuo sisäisen turvallisuuden haasteethan eivät ole viime vuodesta vähentyneet, vaan ne ovat päinvastoin lisääntyneet maahanmuuton ja myös terrorismi-ilmiön vuoksi, eli uhkakuva-arviotkin ovat kasvaneet, joten mielestäni eduskunnan kyllä tulisi tässä ryhdistäytyä, kaikkien eduskuntaryhmien ryhdistäytyä, ja pysyä siinä sitoumuksessa, mikä on tehty, varsinkin kun nuo haasteet ovat edelleen kasvaneet. Tässä suhteessa kyllä ymmärrän ministeri Orpon vaikeaa tilannetta hallituksessa, jossa näitä säästöjä tehdään, mutta toivon, että me kaikki täältä nyt antaisimme vahvan tuen ministeri Orpolle siihen, että nuo sisäisen turvallisuuden resurssit todellakin saataisiin pidettyä sillä tasolla, mihin on yhteisesti täällä sitouduttu.

14.35 Mika Kari sd: Arvoisa rouva puhemies! Tässä on ainakin yksi kansanedustaja, joka antaa ministeri Orpolle täyden tuen muun muassa näissä poliisiasioissa. Ministeri viittasi hyvin poliisikoulutuksen määrään, että me emme ole pystyneet viime vuosina varmistamaan sitä, että meidän poliisikoulutuksen aloituspaikkoja täytetään osaavilla ja pätevilla ihmisillä, joiden koulutus sitten vastaa poliisin tehtäviä, niitä vaikeita tehtäviä, joita poliisilla on. Toivoisinkin, että tätä lainsäädännön uudistamista tai asetusten uudistamista poliisikoulutuksen kriteereissä kiirehdyttäisiin, koska poliisikoulutus kestää lyhyimmilläänkin tänä päivänä kolme vuotta, ja nyt syksyllä aloittavat opiskelijat valmistuvat vasta vuonna 2020 tai sen jälkeen. Näin ollen onkin ensiarvoisen tärkeätä nimenomaan ensiksi kiinnittää huomiota koulutukseen, siihen, että saadaan aloituspaikat täyteen, ja sen jälkeen mahdollisesti katsoa sitä, pitääkö aloituspaikkojen määriäkin lisätä, jotta saisimme tuleville vuosille, toivottavasti lisääntyvissä kehyksissä, riittävän määrän poliiseja poistumaan, ja kiinnittää huomiota siihen, mihin edustaja, entinen ministeri äsken viittasi, myös tähän turvallisuustilanteen muutokseen. Toimin itse siinä parlamentaarisisessa työryhmässä varapuheenjohtajana, ja on helppo yhtyä edustaja Räsäsen puheenvuoroon.

14.36 Antti Lindtman sd: Arvoisa rouva puhemies! Kyllä tässä nyt oli ihan pakko ottaa puheenvuoro ja ilmaista vahva tuki sekä edustaja Räsäsen että edustaja Karin puheenvuoroille.

Muistan, kun viime kaudella tässä salissa — tai ei varsinaisesti tässä salissa, mutta noin kuvaannollisesti tässä salissa — osa kansanedustajista ja erityisesti silloisesta oppositiosta piti jopa tätä 7 500:aa aivan liian alhaisena poliisien määränä, siis aivan liian alhaisena määränä poliiseja, silloiseen turvallisuustilanteeseen. Jos nyt sitten katsotaan, mihin maailma on muuttunut turvallisuustilanteen osalta, ja myöskin sitä faktaa, että nyt näiden ke-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 36/2016 vp

hyslukujen valossa väistämättä poliisinaisten ja -miesten määrä tulee laskemaan, niin olen suurella hämmästyksellä seurannut tätä keskustelua, jonka hiljaisuuden on melkein voinut tässä salissa kuulla, että nyt tältä eduskunnalta ei löydykään sitten niin paljon huolta sisäisen turvallisuuden huolehtimisen tilanteeseen. Olen ihmetellyt, mistä se oikein johtuu. Sen takia on erinomaisen hyvä, että täällä on asiaan perehtyneitä edustajia, kuten edustaja, entinen ministeri Räsänen ja edustaja Kari, jotka pitävät tätä esillä. Tätä ei saa päästää unohdumaan, ja tämä on aivan olennainen asia nyt, kun hallituksessa ovat niin kokoomus, keskusta kuin erityisesti perussuomalaiset. Nyt muistan, että nimenomaan perussuomalaiset pitivät ääntä tästä viime kaudella, että 7 500 poliisia on aivan liian vähäinen määrä Suomen turvallisuustilanteeseen siinä tilanteessa. Nyt turvallisuustilanne on heikentynyt, ja tosiasiallisesti hallitus leikkaa poliisinaisten ja -miesten määrästä. (Eduskunnasta: Ohhoh!) Herää kysymys, missä ovat nyt ne edustajat, edustaja Hongisto ja kumppanit, jotka viime kaudella tästä asiasta pitivät ääntä. Missä on nyt se sisäistä turvallisuutta vahvistava politiikka, joka oli erään puolueen aivan kärkiteemoja? Herätän vain tällaisia retorisia kysymyksiä.

14.38 Sisäministeri Petteri Orpo (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! En ole aivan varma, mutta minulla on sellainen muistikuva, että ne kehykset, joihin on tehty hallitusohjelmaneuvotteluissa 50 miljoonan lisäys sisäiseen turvallisuuteen ja oikeudenhoidon ja nyt siis tehtiin 5:n plus 10 miljoonan lisäykset, ovat viime hallituksen tekemiä. Että tässä on nyt kahteen otteeseen saatu lisärahoja, jotta päästäisiin siihen tavoitteeseen, minkä se parlamentaarinen työryhmä linjasi.

Se lisäys hallitusohjelmaneuvotteluissa siis oli 50 miljoonaa, mistä poliisin osuus oli 28,5 miljoonaa. Tälle vuodelle me olemme tämän turvapaikkakriisin akuutin tilanteen myötä saaneet lisämäärärahoja ja — kiitos myöskin eduskunnan — lisäyksiä loppuvuodesta, joilla tämän vuoden tilanne on turvattu. Ensi vuoden tilannetta nyt pystytään parantamaan, mutta ne ongelmat, jotka haastavat tämän määrän, ovat siellä kehyskauden lopulla. Siksi meillä on nyt ensisijaista saada poliisikoulutettavien määrää nostettua, se on aivan kaikki kaikessa, ja sitten taas edelleen toivon, että toisaalta tulevissa kehysneuvotteluissa — toivon, että julkisen talouden tilanne on parantunut niin paljon — pystytään tekemään ilman suurempaa dramatiikkaa näitä lisäyksiä loppukaudella, niin että pystytään turvaamaan sitten myöskin näiden valmistuneiden henkilöiden työllistäminen. Mutta sitä ei käy kiistäminen, että tämä tilanne on vaikea ja nämä lisämäärärahat eivät todellakaan riitä siihen, että pystyttäisiin se koko vähenemä, se noin 800, mikä on arvio vanhoilla kehyspohjilla, peittämään. Mutta sen eteen, että se saadaan taitettua ja löydetään keinot, millä se saadaan turvattua, tehdään kaikki mahdollinen, ja mielelläni otan tämän salin tuen siinä vastaan.

14.40 Ville Vähämäki ps: Puhemies! Niin, täytyy mainita se, että eduskunta teki viime vuonna loppuvuoden lisäyksiä niin, että supolle tuli 500 000, paikallispoliisin toimintaan 300 000, sitten MPK:lle annettiin 400 000 maanpuolustustoiminnan tukemiseen ja sitten vielä maahanmuuton tiedotustoimintaan annettiin 200 000, noin suunnilleen. Nämä lisäykset täytyy kyllä ottaa huomioon — on eduskunta kuitenkin jotain hyvää tämän asian suhteen tehnyt.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 36/2016 vp

14.41 Reijo Hongisto ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Edustaja Lindtmanin kanssa olimme hallintovaliokunnassa edellisellä kaudella, ja näistä asioista keskusteltiin siellä hyvin pitkään. Yhdyn edustaja Lindtmanin huoleen siitä, että poliisien määrä on liian alhainen ja liian vähäinen, mutta kuten tuossa ministeri totesi, tällä hetkellä eletään sen talouden varassa, joka tehtiin edellisellä hallintokaudella. Ja kun edellisellä hallintokaudella on varoja leikattu, niin nyt eletään sitä, mutta tässä edustaja Vähämäkikin todisti ansiokkaasti, että lisämäärärahoja on jaettu. Toki kannan huolta siitä, kuten ymmärsin, että edustaja Lindtmanin kantaa huolta, että meillä poliisimäärä ei ole riittävä. Kun ministeri totesi, että teemme kaikkemme, jotta saisimme poliisille lisärahoitusta, jotta kykenemme turvaamaan kansalaisten tasavertaisen kohtelun ja yleisen järjestyksen ja turvallisuuden säilymisen valtakunnan alueella, niin on hienoa huomata, että myöskin oppositio kantaa tässä asiassa huolta, ja kun asioita aletaan käsittelemään, niin luotamme saavamme tästä opposition tuen.

14.42 Mika Kari sd: Arvoisa puhemies! Näin isoa asiaa voi tietenkin käsitellä pieninä paloina luettelemalla pieniä summia, joita lisätään samaan aikaan, kun isoja summia vähennetään. Samalla lailla voi kiittää edellistä hallitusta — tai syyttää, ihan sen mukaan, millaista viestiä haluaa hakea. Mutta edellisen hallituksen ansioksi kumminkin voi sanoa muun muassa sen, että aloituspaikkojen lisääminen käynnistettiin viime hallituskauden aikana niin, että myös tämän parlamentaarisen työryhmän osalta aloituspaikkoja poliisikoulutukseen haluttiin lisätä.

Haluan kyllä vielä varmistaa ministeriltä sen, mitä aikaisemmin ehdin jo kysyä, että pitäisikö tätä poliisikoulutuksen joko asetusten tai lainsäädännön uudistamista kiirehtiä niin, että pystyttäisiin tavalla tai toisella varmistamaan, että poliisin ja siihen liittyvän poliisikoulutuksen tiedottamista uudistetaan niin, että me saisimme mitat täyttyviä poliisimiehiä ja -naisia jatkossa sen mukaan, mitä me tavoitteeksemme asetamme. Yli 300:aa haimme ja vajaa 200 viimeksi saimme.

Sen lisäksi muistutan kyllä kaikkia edellisen kauden opposition edustajia vähän reilu vuosi sitten Senaatintorilla kaikuneesta Suomen Poliisijärjestöjen Liiton yhteisestä viestistä: meitä on liian vähän. Eikä poliiseja tänä päivänä ole yhtään enemmän kuin silloinkaan.

14.43 Arja Juvonen ps: Arvoisa rouva puhemies! Viime kaudella olin itse lakivaliokunnassa ja hallintovaliokunnan varajäsenenä, ja poliiseista ja heidän resursseistaan ja siitä, onko heitä riittävästi, on puhuttu viime kaudella ja myös varmasti aikaisemminkin, kun en ole itse täällä ollut, ja keskustelu jatkuu. Minusta on hyvin tärkeää, että me käymme täällä rakentavasti ja yhdessä tätä keskustelua, niin oppositio kuin hallitus, koska turvallisuus koskettaa meitä jokaista ja se on asia, joka tulee meitä jokaista vastaan, liikummepa sitten päivisin tai iltoisin tuolla ja mietimme, onko meidän hyvä siellä kulkea.

Kyllä hallitus on kuullut sen viestin, ja hallituksen sisälle on viety viesti, mikä on tullut perussuomalaisen ryhmästä. Täällä Lindtman kyseli meidän peräämme — meillä on täällä asiantuntijoita, koska meillä on poliiseja, ja he ovat kyllä kertoneet sieltä omakohtaisesta kokemuksesta ja näkemyksestä sen, millainen tilanne on, ja viestejä on kuultu. Me elämme tosi vaativassa tilanteessa tällä hetkellä. Kun meillä on räjähtänyt tämä turvapaikanhakijatilanne käsiin ja yleinen maailmanrauhakin on jo järkkynyt, niin totta kai me mietimme, milloinkaan on riittävästi, paljonko on tarpeeksi, sitä me voimme kysyä jokaisesta ammattialasta myös.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 36/2016 vp

Siinä mielessä ministeri Orvolle täysi tuki ja kiitos hyvistä toimista tämänkin asian eteen. Lisämäärärahoja on annettu elikkä kyllä rahapussia on avattu, ja kaikkemme me teemme, ja tehkäämme se myös yhdessä, yhteistyöllä.

14.45 Matti Semi vas: Arvoisa puhemies! Ministeri Orpo puhui erittäin kunnioitettavasti poliisin asiasta ja erittäin hyvin puolusti omaa alaansa ja sisäistä turvallisuutta. Jäi mieltä painamaan tuo ministerin kommentti, että suuresta hakijamäärästä huolimatta paikkoja ei ole saatu täyteen. Jäin pohtimaan sitten, että mitä toimenpiteitä ministeriössä pitäisi tehdä, jotta poliisin imago pääsisi sillä tavalla kasvuun, että nämä paikat saataisiin täytettyä, että tulisi hyviä hakijoita sinne poliisitoimeen ja saataisiin tämä suuri eläköityvien poliisien määrä korvattua uusilla hyvillä poliiseilla ja viranomaisilla, jotta sisäinen turvallisuus säilyisi hyvänä.

14.46 Eero Lehti kok: Arvoisa rouva puhemies! Eri maissa poliisi toimii joissain tilanteissa aivan eri periaattein. Yhdysvalloissa poliisi pääsääntöisesti partioi yksin autolla. Pääsääntöinen työajan käyttö on liikenteessä. Halutaan ajaa autolla, niin että kansalaiset näkevät, että poliisi on seuraamassa tilannetta. Elinkaaren loppuvaiheessa olevat poliisiautot siirretään eri paikkoihin ilman miehitystä. Tällä on erittäin olennainen liikenneturvallisuutta edistävä ja -nopeutta alentava vaikutus. Eli itse asiassa voisi sanoa, että jos poliisien määrää halutaan lisätä, niin onhan sekin tapa, mutta poliisien taitavammalla käytöllä voisi saada ennakolta ehkäisevämmän tehon, jos asia mielletäisiin vähän uudella tavalla. Valtion kannalta poliisiauton kustannuksista merkittävä osa on veroja, jotka menevät valtion kassaan, samoin polttoainekuluistakin. Se, mikä yksityiselle on kallista, on valtiolle halpaa.

14.47 Elsi Katainen kesk: Arvoisa puhemies! Tämä sisäisen turvallisuuden aika draamaattinenkin muutos on tullut meille kaikille kuitenkin yllätyksenä tämän maahanmuuton myötä. Jo edeltävinä kausina sisäinen turvallisuus on heikentynyt, ja ihmisten turvallisuudentunne on sitä myöten heikentynyt. Suurimpana ongelmana on koettu kuitenkin syrjäytymisongelmat ja muut sosiaaliset ongelmat. Sen päälle on tullut vielä tämä maahanmuuttilanne, joka vaikuttaa nyt sisäisen turvallisuuden näkökulmasta aika hallitsemattomalta.

Tässä kohtaa onkin sitten muistettava tämä keskustelu, kun keskustelemme esimerkiksi kotouttamisen uudistamisesta, täydellisestä uudistamisesta. Se on erittäin tärkeä näkökulma nyt sitten tulevaisuudessa. Hyvää tässä on se, että meillä on perinteisesti vahvaa viranomaisyhteistyötä vaikkapa PTR:n muodossa, ja mikseipä voisi kiittää myöskin sitä joustavuutta, mitä esimerkiksi tämä yksityinen turvallisuuspalvelu nyt sitten antaa tähän turvallisuuden kokonaisuuteen.

14.48 Päivi Räsänen kd: Arvoisa puhemies! Kun täällä on kiitelty siitä, että lisämäärärahoja on annettu, niin täytyy kyllä nyt huomioida nämä mittasuhteet: jos puhutaan noin 10 miljoonan euron tasokorotuksesta, ja kun me tiedämme, miten valtava se aukko on ajatellen tätä vaalikautta — ihan niin kuin ministeri Orpo tuossa totesi, ennen tätä kehyspääöstä oli arvioitu, että vuoteen 2019 mennessä meillä 800 poliisimiestä vähenee — me tiedämme, että tuolla 10 miljoonalla ei paikata siitä kuin pieni osa. Eli meillä on edelleenkin, nyt niiden päätösten valossa, mitkä hallitus on tähän saakka tehnyt, kaikkien niiden pienten lisäysten valossa, mihin edustaja Juvonenkin viittasi, tilanne se, että meillä on useiden sato-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 36/2016 vp

jen poliisimiesten vähenemä edessä tämän vaalikauden aikana, ellei uusia päätöksiä tule, ja niitä uusia päätöksiä todella tarvitaan. En usko, että suomalainen yhteiskuntarauha ja kansalaisten turvallisuudentunne yksinkertaisesti kestävätkin sitä linjausta, joka tällä hetkellä on voimassa. Ehdottomasti tarvitaan merkittäviä lisäyksiä poliisin toimintaresursseihin.

14.50 Ozan Yanar vihr: Arvoisa rouva puhemies! Nyt kun puhutaan poliisiasioista, niin ajattelin sanoa muutaman sanan. Monet vihreiden kansanedustajat ovat muun muassa ehdottaneet, että poliisikoulutus pitäisi uudistaa niin, että entistä enemmän maahanmuuttajataustaisia henkilöitä pitäisi saada poliisikoulutuksen piiriin. Käsittääkseni hallituksen puolelta on tullut myönteiseen suuntaan oleva vastaus tähän. Olisin kysynyt tässä itse asiassa väliaikatietoja: onko tällainen hanke käynnistynyt, ja jos se on käynnistynyt, niin miten se näkyy konkreettisesti?

14.51 Hannu Hoskonen kesk: Arvoisa rouva puhemies! Kun sisäisestä turvallisuudesta puhutaan, niin olen huolissani siitä, että meillä on valtakunnan sisällä erittäin merkittäviä eroja turvallisuustilanteessa sen takia, että poliisi ei kaikkialla, kaikilla paikkakunnilla, kunnolla enää näy. Kotipaikkakunnallani Ilomantsissa voi sanoa, että kun nyt ollaan poliisiasemaa viemässä sieltä kokonaan pois, se on johtanut siihen maakunnan sisällä, että kaikki poliisipalvelut keskittyvät Joensuuhun. Siellä kyllä poliisia näkee: Joensuussa kun käy asioimassa, niin kyllä siellä poliisiautoon ja poliisimieheen törmää melkein joka kadunnurkassa. Mutta sitten kun siellä reuna-alueella liikkuu, niin siellä ei poliisia kyllä juurikaan näy. Liikennevalvontaa jonkin verran toki tehdään.

Mutta summa summarum: olisi kuitenkin tärkeää pitää huoli seuraavan selonteon tai jonkun tutkimuksen aikana, että tarkasteltaisiin asiaa koko maa huomioiden eikä niin, että vain kasvukeskusten poliisipalvelut ovat kunnossa ja muilla alueilla ei sitten ole palveluja juuri ollenkaan. Tämä on iso asia ja puute, joka aiheuttaa sen, että yleensä erilaiset lieveilmiöt ja jopa kovempi rikollisuus leviävät sitten semmoisiin paikkoihin, missä valvontaa on vähemmän.

14.52 Mika Kari sd: Arvoisa rouva puhemies! Meillä ihmisillä on henkilökohtaisia ominaisuuksia siinä, suhtaudummeko uusiin ehdotuksiin ikään kuin tyrmäävästi vai jopa innostuneena. Edustaja Lehden ehdotus, jos se oli tulkittavissa ehdotukseksi, suunnilleen kuului niin, että Amerikassa vanhat poliisiautot kierrätetään teiden varsille ja sitä kautta toimimaan turvallisuuden takaajina. Niin paljon kuin rakastankin uusia ehdotuksia ja ideoita, niin en kumminkaan kannata Suomeen tällaisen poliisien kylmäasemaverkoston käyttöönottoa.

Meillä on useiden satojen poliisimiesten vaje, niin kuin tässä on tullut esiin, ja yksityinen turva-ala ei sitä paikkaa. Perustuslainakin näkökulmasta viranomaistehtävät kuuluvat viranomaisille. Tältäkin osin tämä keskustelu on selvä.

Mutta halusin myös käyttää puheenvuoron edustaja Yanarin puheenvuoron jälkeen ja tukea tätä ajatusta. Maailma muuttuu, yhteiskunta muuttuu, meille tulee uusia ihmisiä toisista kulttuureista. On erinomaisen tärkeää, että jo nyt, kun poliisissa toimii myös maahanmuuttajataustaisia poliisimiehiä ja - naisia, pystyisimme koulutuksessa ottamaan huomioon nimenomaisesti tämän väestöryhmän.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 36/2016 vp

14.53 Johanna Karimäki vihr: Arvoisa rouva puhemies! Jo vuosia on tullut kansalaisilta sitä viestiä, että liian vähän näkyy katukuvassa partioivia poliiseja. Ihmisten turvallisuudentunne on järkkynyt. Nyt, kun poliiseja on eläköitymässä paljon, on tärkeää, että saatettiin uusia nuoria poliiseja ja nuoret kiinnostumaan poliisin ammatista.

Ministeri Orpo, kerroitte juuri huolestuttavia tietoja siitä, että edes kaikkia aloituspaikkoja ei täytetä, koska esimerkiksi kielivaatimuksia ei näissä pääsykokeissa hallita. Kysyisin oikeastaan tähän liittyen, voisiko näitä kielivaatimuksia pääsykokeissa vähän lieventää, koska se olisi väylä saada nimenomaan maahanmuuttajataustaisiakin nuoria mukaan poliisiin, mistä edustaja Yanarkin hyvin tuossa edellä puhui. Koulutuksessa voisi sitten tätä kielikoulutusta painottaa enempi, mutta pääsyaatimuksissa kielivaatimukset voisivat olla höllempiä.

Viime kaudella myös lakkautettiin liikkuvan poliisin hallinto ja eduskunnassa oli vahva huoli siitä, että kyllähän varmasti nyt liikenneturvallisuus säilyy ja poliisin tehtävät riittävät niin liikenneturvallisuuden ylläpitämiseen kuin myös muihin tärkeisiin tehtäviin, mihin poliisia tarvitaan. Kysyisin, ministeri Orpo, arviotanne tämänhetkisestä tilanteesta liikenneturvallisuuden osalta.

14.54 Reijo Hongisto ps: Arvoisa rouva puhemies! On erinomaisen miellyttävää kuulla salilta, että meillä ei ole opposition turvallisuusvajetta eikä hallituksen turvallisuusvajetta vaan meillä on yhteinen turvallisuusvaje. Tämä tuntuu todella hyvältä, että puolueisiin katsomatta kaikki kantavat vastuunsa ja huolta tästä turvallisuudesta.

Muutama sana näistä edustaja Yanarin ja edustaja Karin käyttämistä puheenvuoroista, kun he toivoivat maahanmuuttajataustaisia poliisioppilaita koulutukseen. Minä itse henkilökohtaisesti en näe sille mitään estettä. Minä pidän hyvin tärkeänä, että poliisiorganisaatiossa on ihmisiä taustasta riippumatta. Mutta pidän äärimmäisen tärkeänä samalla myöskin sitä, että kaikki, jotka siitä koulun ovesta sisään käyvät, käyvät täysin samoilla pääsyaatimuksilla: kynnys on kaikille yhtä matala tai yhtä korkea. En näe hyvänä sitä, että me teemme ikään kuin jonkinlaisen ohituskaistan tässä kielikysymyksessä tai missään muualakaan. Luotan siihen, että aktiiviset ja hyvät maahanmuuttajat hallitsevat suomen kielen ja — kun he hakeutuvat poliisikoulutukseen — he menestyvät myöskin poliisin työssä. Mutta nimenomaan, että kaikki menevät samoilla ehdoilla, samoin pääsyaatimuksin. Ollaan yhdenvertaisia myöskin tässä asiassa.

14.56 Kimmo Kivelä ps: Arvoisa puhemies! On todellakin hieno asia, että tässä talossa kannetaan vakavaa huolta turvallisuudesta eikä katsota läpi sormien. Kansalaisten keskuudessa olevan turvattomuuden tunteen lisääntyminen on perusteltua ja aiheellista, ja se tulee ottaa vakavasti.

Viime eduskuntakaudella oppositio esitti syksyllä 14 välikysymyksen silloiselle hallitukselle poliisipalveluiden turvaamisesta. Kyllähän viime kaudella tehtyjen linjausten tulokset näkyvät: paljon esitetään esimerkiksi liikenteeseen liittyen kritiikkiä, mikä on seurannut siitä, että liikkuva poliisi lakkautettiin.

Tämä hallitus — niin kuin kertoo äskenenkin esitys, jota käsittelimme, henkilökorttiasia — koettaa kaikin keinoin parantaa tilannetta sujuvoittamistoimenpiteillä ja erilaisilla sääntelyä purkavilla toimenpiteillä. Tämä on ihan oikea linjaus kiristyvän talouden aikana.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 36/2016 vp

14.57 Elsi Katainen kesk: Arvoisa rouva puhemies! Lisääntynyt turvattomuuden tunne ehkä aiheettomastikin nykyään yhdistetään suoraan maahanmuuttotilanteeseen, ja siihen ollaan reagoitu hyvinkin voimakkaasti ja aika kyseenalaisestikin.

Olisinkin ministeriltä kysynyt näistä vapaaehtoisista ns. katupartioista ja heidän toimintaan tällä hetkellä ja ehkä sen näkymistä. Tämä talo on aika kriittisesti siihen toimintaan suhtautunut, ja hyvä niin, riippuen vähän, millä taustoilla he liikenteessä ovat. Minkälaisia näkymiä näette nyt heidän joukoissaan? Vaihtelevasti eri puolilla Suomea he tuntuvat aktivoituneen.

Olen itse samaa mieltä siitä, että eri etnisistä taustoista olevia poliisimiehiä ja -naisia tulee olla — viittaen edelliseen puheenvuorooni ja myöskin tuohon kotouttamisen suuntaan, joka varmasti on helpottamassa poliisin työtä ja myöskin maahanmuuttajien tilannetta.

14.58 Mika Kari sd: Arvoisa rouva puhemies! En usko, että tolkun ihmisenä pitämäni edustaja Hongisto loppujen lopuksi edes ymmärsi niin, että edustaja Yanar tai allekirjoittanut olisi esittänyt joitain ohituskaistoja maahanmuuttajataustaisille ihmisille, jotka ovat kiinnostuneet poliisikoulutuksesta, vaan pikemminkin etsimme markkinointinäkökulmaa tai tällaista valmistumispolkunäkökulmaa hyvinkin paljon laajemmin kuin minään ohituskaista-ajatuksena.

Kysyn, mikä on hallituksen linja tässä maahanmuuttajataustaisten poliisikoulutuksen lisäämisen näkökulmasta. Se kiinnostaisi uskoakseni koko parlamenttia.

14.59 Päivi Räsänen kd: Arvoisa rouva puhemies! Vaikka kansalaisten turvallisuudentunteessa on tapahtunut heikkenemistä, haluan kuitenkin muistuttaa, että poliisin toimintakyky sinänsä on näihin vuosiin saakka säilynyt edelleen hyvänä sen eri osa-alueilla. Ne suurimmat uhkakuvat kohdistuvat nimenomaan niihin tuleviin vuosiin, ihan niin kuin täällä ministeri Orpokin totesi. Ja tietysti meillä kaikilla on myös oma vastuumme siinä, että emme myöskään kansalaisia väärillä uhkakuvilla pelottele. Kyllä poliisi edelleen kykenee toimimaan, mutta ei kykene, ellei näistä resursseista pystytä pitämään kiinni nimenomaan tulevana vuosina, ja siihen kohdistuu se merkittävä huoli.

Haluan vielä sen todeta, että liikkuvan poliisin lakkauttamisella ei liikennevalvontaa vähennetty. Se on aivan harhaluulo, jota on tahallisestikin pidetty yllä, vaan näistä henkilötyövuosista kyllä pidettiin kiinni ja jopa eduskunnan päätöksellä kirjattiin ihan tarkat henkilötyövuosimäärät. Se on sitten tietysti eri asia, jos kaiken kaikkiaan poliisien määrä vähenee — sitten meillä kyllä vähenevät joka sektorilta resurssit.

Haluan todeta myös sen, että olisi erittäin hyvä, että maahanmuuttajataustaisia ja eri etnisten ryhmien edustajia saataisiin poliisiin, ihan samalla tavalla kuin tuo naisten mukaan tuleminen. Poliisitoiminta on ollut erittäin myönteinen asia ja rauhoittavakin asia monella tavalla. Yksi ongelma käytännössä on ollut se, että poliisi tarvitsee hyvän äidinkielen. Se poliisin tärkein ase on suu, eli hänen täytyy pystyä kommunikoimaan (Puhemies koputtaa) hyvin, ja tietysti tuo hyvä kielitaito on aivan erityisen tärkeä asia.

15.01 Reijo Hongisto ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Kiitän edustaja Karia siitä, että hän selvensi nimenomaan, että hän ei omassa puheenvuorossaan tarkoittanut mitään ohituskaistaa. Tämä oli erinomaisen hyvä ja selventävä tieto, jotta ei tule sällille sellaista väärää käsitystä, että joillekin henkilöille tai joillekin ryhmille mahdollistetaan helpompi tai toisenlainen pääsy poliisikoulutukseen. Mikäli tulkitsin nyt oikein, niin

Pöytäkirjan asiakohta PTK 36/2016 vp

edustaja Kari ei tätä tarkoittanut, ja voimme olla turvallisin mielin siinä suhteessa, että kaikille se kynnyks on ihan yhtä matala tai yhtä korkea. Kiitoksia, edustaja Kari.

15.02 Anna Kontula vas: Arvoisa rouva puhemies! On tärkeätä, että keskustelussa ymmärretään, mikä ero on rikollisuuteen vastaamisella ja ihmisten heikentyneeseen turvallisuudentunteeseen vastaamisella. Tässä on kysymys kahdesta eri ilmiöstä, jotka eivät välttämättä millään lailla korreloi keskenään. Silloin, kun ongelma on rikollisuus tai rikollisuuden ehkäisy, on tarpeen lisätä poliisiresursseja, ja se on oikeastaan ainoa keino siihen nopealla aikataululla.

Silloin, kun kysymys on ihmisten turvallisuudentunteen hoitamisesta tai kunnostamisesta, meillä on koko joukko myös muitakin keinoja käytössä. Tiedetään, että ihmisten turvallisuudentunteeseen vaikuttaa arkkitehtuuri, miten alueet rakennetaan, miten alueet valaistaan, miten alueilla liikutaan, miten alueilla muodostuu yhteisöjä. Koko tämä keinopaletti on yhteensä lähes yhtä tehokas, joskus jopa tehokkaampi, kuin poliisin näkyvyyden lisääminen.

Toinen varapuhemies Paula Risikko: Otetaan kaksi puheenvuoroa, ja sen jälkeen ministerin vastaus.

15.03 Kimmo Kivelä ps: Arvoisa puhemies! Äsken edustaja Räsänen viittasi tähän liikkuvan poliisin lakkauttamiseen. Silloin, kun tämä prosessi oli käynnissä, puhuttiin siitä, että perustetaan nämä liikenteenvalvontayksiköt, ja sitä kautta liikennevalvonta ynnä muut liikkuvalla poliisille kuuluneet tehtävät jatkuvat entiseen tapaan. Mutta kun olen itsekin paljon poliisimiesten kanssa ollut keskustelussa, jatkuvana palautteena on tullut sitä, että käytännössä liikennevalvonnalle on entistä vähemmän aikaa ja sellaisia asioita, mitkä käytännössä eivät liikennevalvontaa ole, kuitenkin kirjataan liikennevalvontatehtäviksi. Toivoisinkin, että ministeri Orpo voisi vastata, mikä on se reaalin tilanne nyt, kun on jo ensimmäisiä tunteita liikkuvan poliisin lakkauttamisesta. Mitä palautetta on ministerin korviin kantautunut?

15.04 Ozan Yanar vihr: Arvoisa rouva puhemies! Edustaja Kataisen puheenvuorossa esiintyivät katupartiot. Katupartioista vielä sen verran, että se, että jotkut äärioikeistolaiset henkilöt liikkuvat tuolla kadulla ryhminä, ei todellakaan lisää suomalaisten turvallisuudentunnetta. Tämä pitää varmaan tuoda näin esille. Sisäministeri on todella, itse asiassa kiitettävästi, tuonut esille, että hän ei hyväksy katupartioita. Mutta jos mietitään muita, vaikka ministereitä, muun muassa oikeusministeri Lindströmiä, niin he eivät ole ottaneet samankaltaista selvää suhtautumista näihin katupartioihin. Onko hallitus selventänyt omaa linjansa tässä asiassa?

Toinen varapuhemies Paula Risikko: Ministeri Orpo, olkaa hyvä, vastaukseen, ja sen jälkeen puhujalistalle taas.

15.05 Sisäministeri Petteri Orpo: Arvoisa puhemies! Tässä oli tietenkin laaja keskustelu poliisista, ja hyvä niin, että nämä asiat kiinnostavat.

Aloitetaan tuosta viimeisestä: kyllä, hallitus selvensi linjansa silloin hyvin nopeasti esittelevän ministerin, vastuuministerin, kannan mukaisesti, (Ozan Yanar: Hyvä!) eli katupar-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 36/2016 vp

tiot eivät hallituksen näkemyksen mukaan lisää turvallisuutta, päinvastoin, ne sitovat jopa jossain määrin poliisien resursseja, kun pitää katsella perään, plus sitten se, että nyt on nähtävissä myöskin vastakkainasetteluja, jotka ovat liittyneet katupartioimintaan. Mitä paremmin nämä asiat ovat poliisien, turvallisuusviranomaisten omassa hallinnassa ja omalla vastuulla, sen parempi tilanne, ja tähän meidän pitää pyrkiä.

Täällä on nyt aivan oikein nostettu tämä poliisikoulutus monessa eri muodossaan kärkeen. Se on juuri näin. Jos määrärahat ovat toinen asia, niin vähintään yhtä tärkeää on siis se, että meillä on koulutettavia poliisimiehiä ja -naisia. Minä, niin kuin kerroin, huolestuin tästä, että nyt on ollut tämä ilmiö, että vaikka hakijoita on paljon, niin ei pystytä täyttämään paikkoja, ja olen pyytänyt Poliisihallitusta aloittamaan projektin siitä, miten tähän voidaan vastata. Myöskin selvittämään taustoja, esimerkiksi se, vaikuttiko muun muassa poliisikoulutettavien siirtyminen yleisen opintotukijärjestelmän piiriin tähän opiskelujen vetovoimaisuuteen. Itse en usko, että se on ollut niin määräävä tekijä. Kaiken kaikkiaan mietitään myöskin keinoja, millä saadaan poliisin ammatista houkuttelevampi — mielestäni jo ihan pelkästään sillä, että kerrotaan nuorille, kuinka laaja-alainen on tämän päivän poliisin tehtäväkenttä kyberrikollisuuden, verkkorikollisuuden torjumisesta järjestyspoliisin tehtäviin ja siellä erilaisiin erityistehtäviin, joihin saa erikoiskoulutuksen. Siinä on varmasti mielekkäitä tehtäviä ja uskon, että monelle hyvä ammatti.

Yksi merkittävä kysymys vetovoiman kannalta on se, pystytäänkö takaamaan työpaikka valmistumisen jälkeen. Me olemme käyneet, niin kauan kuin minä muistan, keskustelua siitä, että meillä on ollut työttömiä poliisimiehiä, ja jos jotain olemme saaneet aikaan, niin sen, että tällä hetkellä ei ole, kiitos kylläkin maahanmuuttokysymysten, koska me olemme saaneet lisämäärärahoja, me olemme palkanneet käytännössä kaikki työttömät poliisimiehet ja -naiset tällä hetkellä töihin. Siinä mielessä tätä ongelmaa ei nyt ole, mutta kun katsotaan sinne muutamien vuosien päähän, niin meillä pitää olla vastauksia siihen riittävän nopeasti, riittävän voimakkaasti, jotta voi luottaa, että tämän koulutuksen jälkeen myöskin työllistyy.

Mielestäni me tarvitsemme maahanmuuttajataustaisia poliisimiehiä ja -naisia, mutta lähtökohta on se, kuten valintaperusteissa on määrätty, että tulee olla Suomen kansalainen ja kaikkiin hakijoihin sovelletaan samoja valintakriteerejä kielellisten ja fyysisten taitojen osalta, etnisyyttä ei suosita haussa. Siis kaikkien pitää olla samalla viivalla, mutta me olemme käynnistäneet ja poliisi on käynnistänyt erityisprojektit, joissa erityisesti Helsingissä, Länsi-Uudellamaalla ja läntisessä Suomessa pyritään kannustamaan maahanmuuttajataustaisia nuoria hakeutumaan poliisikoulutukseen. Siihen löytyy varmasti useita eri tapoja, ja tässä puheenvuorossani kyllä käy nyt ilmi se, miksi tämä olisi erittäin tärkeää. Minusta se on esimerkiksi kotoutumisen kannalta erittäin tärkeää. Maahanmuuttajat monesti muodostavat omia yhteisöjään, ja jos siinä on suomalaisen poliisikoulutuksen saanut suomalainen poliisimies, jolla on sama etninen tausta, totta kai silloin se kanssakäyminen on sujuvampaa, helpompaa ja ehkä ymmärtävämpää suhteessa niihin ongelmiin, joita kohdataan.

Sitten ihan lyhyesti liikkuvan poliisin lakkauttamisesta: minä uskon siihen poliisin raportointiin, että se ei ole vaikuttanut liikennevalvontaan tai liikenneturvallisuuteen, ja tästä eduskunta saa varmasti lisätietoa niin halutessaan.

Poliisiasemaverkko on yksi kysymys, joka meille tulee tässä nyt käsittelyyn ja eteen, sitä harkitaan. Poliisihallitus on esittänyt 20 toimipisteen lakkauttamista, joukossa kylläkin jokunen putka ja autotallikin, mutta sitten siellä on varmasti sellaisia vähän syrjäisempiä asemia, joita pitää harkita. Haluaisin kiinnittää huomiota siihen, että poliisin toimintamenois-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 36/2016 vp

ta menee kehyskauden lopussa 80 miljoonaa euroa toimitilakustannuksiin, minkä suurin syy on se, että olemme rakentaneet hyvinä vuosina palatseja, eri puolille maata ja kalliilla hinnalla, ja niiden vuokrat vievät valtavan osan siitä rahasta, mikä tarvittaisiin kaikki tällä hetkellä siihen varsinaiseen toimintaan. Tätäkin meidän täytyy katsoa, mutta se liikkumavara on aika vähäinen.

Arvoisa puhemies! Asioita taisi vielä olla, mutta ehkä tässä katsaus poliisin toimintaan.

15.10 Antti Lindtman sd: Arvoisa rouva puhemies! Haluan kiittää ministeriä hyvistä vastauksista. On tärkeää, että meillä näinä aikoina, kun todella on niin, että ihmisten kokemus turvallisuudentunteesta heikkenee, on se sitten aiheellista tai ei — itse asiassa edustaja Elsi Katainen tästä hyvin puhui, että joskus ehkä vähän liikaakin annetaan joillekin tekijöille painoa — on valtion johdossa henkilöitä, jotka erittäin rauhallisesti ja kuitenkin inhimillisellä otteella tässäkin tilanteessa pitävät huolta siitä, että ikään kuin järjestys säilyy myös yhteiskunnan ilmapiirissä. Sen takia oli arvokas ja tärkeä kannanotto, mitä tulee näihin katupartioihin, kun tämä keskustelu nyt sinne meni. Haluan kiittää. On hyvä, että tässä tilanteessa sisäministerinä on ollut Petteri Orpo, joka myös turvapaikkapolitiikkaan ja maahanmuuttopolitiikkaan on tuonut järkeviä esityksiä ja varmasti tuo jatkossakin.

Mutta haluan kyllä vielä palata tähän poliisien määrään. Me esitimme vaihtoehtobudjetissa pientä lisäystä tänne poliisikoulutukseen, ja juuri sen takia tässä asiassa on nyt kiire tarttua siihen, koska muuten käy väistämättä niin, että mikään raha ei enää riitä kehyskauden loppupuolella, kun poliisien määrä väijäämättömästi painuu 7 000:een. Haluan kyllä palata siihen, minkä edustaja Kivelä otti esiin, että tässä salissa, tai siinä toisessa salissa viime kaudella, itse asiassa käsiteltiin jopa välikysymys, välikysymys siitä, oliko silloinen hallitus onnistunut turvaamaan poliisien määrän ja resurssit. Silloinen perussuomalainen ykkösasiantuntija, edustaja Pirkko Mattila, hallintovaliokunnan puheenjohtaja silloinkin, perusteli välikysymystä sillä, että hallitus ei ole onnistunut vakiinnuttamaan poliisien määrää hallitusohjelman tasolle. (Puhemies koputtaa) Eli siis välikysymys jätettiin sen vuoksi, että 7 500:aa poliisia ei saatu pidettyä. Onko, Kivelä, nyt välikysymyksen paikka tästä... [Puhemies keskeytti puheenvuoron puheajan ylityttyä.]

15.13 Ben Zyskowiec kok: Arvoisa rouva puhemies! Mitä ensinnäkin tulee kysymykseen ulkomaalaistaustaisista poliiseista, niin pitää sanoa, että ainakin Mäntsälässä jo 1970-luvulla oli ulkomaalaistaustainen poliisi, kun toimin siellä nimismiehenä eli poliisipäällikkönä. En tosin törmännyt samaan etniseen ryhmään kuuluviin asiakkaisiin silloin.

Ministeri Orpoa on tässä edustaja Lindtmanin puolelta ja muidenkin puolelta kiitetty, ja minä haluan näihin kiitoksiin yhtyä kahdestakin asiasta.

Ensinnäkin oli erittäin hyvä, että ministeri Orpo otti selkeyttävän kannan näiden äärioikeistolaisten partiointiin, katupartiointiin. Se ei missään nimessä lisää turvallisuutta, aiheuttaa vain poliisille turhaa työtä.

Toiseksi pitää kiittää ministeri Orpoa siitä, että näissä ahtaissa valtiontalouden raameissa on kuitenkin viime kehysriihessä onnistuttu jonkun verran saamaan lisää voimavaroja poliisille. (Eduskunnasta: Tosi vähän!) Enemmäinkin olisi ollut tervetullutta, mutta päästiin edes tähän.

Lopuksi haluan kiinnittää huomiota siihen, että viimeisten vuosien aikana, kun on tehty uudistuksia, jotka liittyvät rikosten esitutkintaan tai kotietsintään tai vangitsemisiin, kuulusteluihin ja muihin, aina näissä uudistuksissa on vaikeutettu poliisin toimintaa rikollisuu-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 36/2016 vp

den ehkäisemiseksi, paljastamiseksi ja konnien vastuuseen saattamiseksi. Toivon todellakin, että tämä hallitus ei tee yhtään ainutta uudistusta, jolla, sanotaan nyt sitten kauniisti, ihmisoikeuksien ja perusoikeuksien nimissä vahvistettaisiin konnien asemaa ja entisestään vaikeutettaisiin poliisien tärkeää työtä.

15.15 Peter Östman kd: Arvoisa rouva puhemies! Tämä esityshän on jatke edellisen hallituskauden ja silloisen sisäministeri Räsäsen uudistukselle koskien yksityisen turvallisuusalan sääntelyä ja luvanvaraisuuskriteerejä, joka oli erinomainen uudistus.

Vartijaksi, järjestyksenvalvojaksi ja turvasuojaajaksi hyväksymistä koskevia säännöksiä ehdotetaan tässä esityksessä muutettavaksi siten, että hyväksymisviranomaisena voisi hakijan kotikunnan poliisilaitoksen sijasta olla mikä tahansa poliisilaitos. Tämä esitys on minun mielestäni erittäin kaukana liikkuvan poliisin lakkauttamisesta, eikä tällä ole mitään tekemistä katupartioiden kanssa.

Esitys sinällään on erinomainen ja, niin kuin sanoin, hyvä jatke edellishallituskauden uudistushankkeelle.

Toinen varapuhemies Paula Risikko: Edustaja Kivelä. — (Kimmo Kivelä: Se on kyllä Lindtman ensin!) — Hän poisti näköjään nimensä sieltä. — Haluaako Lindtman nyt kuitenkin sanoa jotakin? (Naurua)

15.16 Antti Lindtman sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kun nuo kehut jäivät tuossa kesken, niin haluaisin saattaa ne loppuun.

Todella tässä poliisien koulutusasiassa kyllä kello käy. Tällä on nyt kiire, koska mikään raha ei riitä. Ja kun huomaa, että edustaja Kivelä otti puheenvuoron, niin kysynpä nytten, että jos olitte sitä mieltä, että hallitus, joka ei pysty turvaamaan 7 500:aa poliisia, olisi ansainnut kaatua, niin mikäs nyt on tilanne, kun tämä nykyinen hallitus on viemässä vääjämättömästi poliisien määrän 7 000:een. Senhän takia täällä eduskunnan valtiovarainvaliokunta on vähän joutunut hallituksen esityksiä korjaamaan.

15.17 Kimmo Kivelä ps: Arvoisa puhemies! Ensinnäkin täytyy sanoa, että hallitusohjelman sisäiseen turvallisuuteen liittyvä osio on hyvä ja realistinen. Se on kirjoitettu hyvin maanläheisesti tilanteesta ennen kuin maahanmuuttovirta yltyi.

Nyt täytyy sanoa, että nyt kyllä edustaja Lindtman syyllistyy leukajuhlien pitoon, että kyllä me olemme siinä taloudellisessa tilanteessa, että valitettavasti ollaan jouduttu yhä edelleen näihin leikkauksiin myös poliisien määrässä. Mutta kuten ministeri totesi, kaikki poliisit ovat työllistetyt, ja toisaalta toisinpäin: tämä on vakava kysymys. Hallituksen ja opposition on otettava oikeasti tämä vakavasti, että saadaan poliisien koulutukseen jatkossakin väkeä. (Antti Rinne: Miten se välikysymys?) On mietittävä uudelleen, oliko tämä sitenkään järkevä asia, että poliisiopiskelijat ovat yleisen opintotuen piirissä, vai olisiko muuta ratkaisua.

Ja sitten kun sosialidemokraateilla nyt tuntuvat olevan jälleen leukajuhlien päivät täällä, niin kyllä juristikansanedustaja varmasti, puheenjohtaja Rinne, tietää, että välikysymys on opposition järein ase. (Naurua)

Pöytäkirjan asiakohta PTK 36/2016 vp

15.18 Antti Lindtman sd: Arvoisa puhemies! Kyllä täytyy sanoa, että jos yhdessä asiassa aina tunnustan, että jään tappiolle edustaja Kivelän kanssa, niin se on kyllä näissä leukajuhlissa. (Naurua)

Kun vielä sitten muistelee, että Kivelä esitti perusteluja, että nyt kun on taloudellinen tilanne niin vaikea ja hallitus joutuu näitä leikkauksia tekemään ja sen takia ollaan nyt tässä tilanteessa, niin muistan kyllä siitä viime välikysymyskeskustelusta, että silloin todettiin, että tämä on viimeinen asia, että kaiken edellytys on se, että vaikka mitä leikkauksia tehdään, niin poliisien määrä turvataan. Nyt näyttää siltä, että nyt ollaan menossa paljon paljon sen alle, minkä vuoksi perussuomalaiset vielä viime kaudella olivat valmiita kaatamaan hallituksen.

Mutta ehkä tämä oli kuitenkin loppujen lopuksi hyvä keskustelu, koska tässä tuli yhteinen huoli esiin. Itse asiassa tämän huolen sosialidemokraatit esittivät jo kauan sitten viime syksynä, ja toivon, että hallitus nyt ottaa tästä asiasta onkeen, niin kuin se joistain oraista nyt otti jo tässä työllisyyspaketissa, vaikkakin ne jäivät vähän vaisuiksi.

15.19 Mika Kari sd: Arvoisa rouva puhemies! Varmaan tämä lakiasiakokonaisuus on tullut keskusteltua jo moneen kertaan, ainakin tämän yksityisen turva-alan osalta. Ja mitä tulee näihin leukajuhliin, joihinka edustaja Kivelä tässä viittasi, niin tietenkin toivoisi aina hallituspuolueiden, nykyistenkin hallituspuolueiden, edustajilta, voisi sanoa, vähintäänkin vastaavanlaista avoimuutta ja rehellisyyttä kuin oppositiossa ollessaan — eivät nämä asiat muutu sillä, että tulee itse valituksi hallituspuolueen kansanedustajaksi valtiopäivillä. Samat ongelmat meillä jatkuvat vaalikaudesta riippumatta, toinen toisillemme näitä lakeja emme tee vaan tälle tasavallalle.

Oliko edustaja Hongisto vai... En muista nyt, taisi olla edustaja Kivelä, joka viittasi tähän hallitusohjelmakirjaukseen sisäisen turvallisuuden osalta. Samalla tavalla ja samassa hengessä, kuin kiitin ja kiitän edelleenkin ministeriä näistä hyvistä vastauksista, kyllä toivoisin, että hallitus vähän päivittäisi tätä vuosi sitten kuvaamaansa näkyä sisäisestä turvallisuudesta. Voisi olla paikka vähän syvemmältäkin käydä läpi sitä tämänäyttymisenä aikana, jolloin me nyt elämme, saatikka sitä tulevaisuutta kohti, johon me olemme kulkemassa, hallitusohjelmalla kun on tapana aina vanhentua, opposition mielestä ehkä vielä nopeammin kuin hallituksen mielestä. Mutta uskon, että jaamme tämän saman tuskan keskenämme.

15.21 Sisäministeri Petteri Orpo (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Haluan ensinnäkin kiittää tästä erinomaisesta keskustelusta.

Sitten tähän edustaja Karin tärkeään kysymykseen totean, että hallitus tuo eduskunnan käsittelyyn sisäisen turvallisuuden selonteon, toivottavasti lähiviikkojen aikana. Se on selonteko, joka tehdään ensimmäisen kerran, ja sitä tehdään jossain määrin käsi kädessä ulko- ja turvallisuuspoliittisen selonteon ja puolustuspoliittisen selonteon kanssa, jotta pystytään todella luomaan kokonaisturvallisuuteen liittyvää tilannekuvaa. Siellä tullaan käymään läpi meidän sisäisen turvallisuuden tilanne, siihen liittyvät uhat ja haasteet, ja sitten maalaamaan myöskin sitä toivonpolkua siitä, miten näitä asioita pystytään hoitamaan, ja mahdollisesti miettimään sitä, millaisia resursseja tähän tarvitaan. Tämä sisäisen turvallisuuden selonteko tulee antamaan erinomaisen tilaisuuden eduskunnalle käydä keskustelua meidän sisäisen turvallisuuden tilasta ja sen tarpeista.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 36/2016 vp

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin hallintovaliokuntaan.